

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๗๐๒.๐๔.๔/ ๙๕๖๘

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙/ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ.	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. รายงานการวิเคราะห์ผลผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. สรุปสาระสำคัญ (ร่าง) พระราชบัญญัติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ.	จำนวน ๑ ฉบับ
	๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง	จำนวน ๑ ฉบับ
	๕. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น	จำนวน ๑ ฉบับ
	๖. หลักฐานการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานการวิเคราะห์ผลผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ
	๗. แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและการอบรมประชาชน ในการจัดทำกฎหมายลำดับรองของ (ร่าง) พระราชบัญญัติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ.	จำนวน ๑ ฉบับ
	๘. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติ ต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลัง ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	จำนวน ๑ ฉบับ
	๙. รายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลาง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๑๐. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๖/๗๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘	จำนวน ๑ ฉบับ
	๑๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๓/๗๕๓๗ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอเสนอเรื่อง (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯได้ตามพระราชบัญญัติไว้ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการพัฒนาสังคมฯ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชกำหนด ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๕ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค และส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาด้านแพทย์แผนไทย ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ปัจจุบันมีโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจำนวนมาก ระบบบริการสาธารณสุข ไม่สามารถรองรับจำนวนผู้ป่วยที่มีปริมาณที่เพิ่มขึ้น จำเป็นต้องดำเนินการตามหลักการสาธารณสุข มูลฐานหรือการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการเฝ้าระวัง ป้องกันโรค ระบบสาธารณสุขมูลฐาน เป็นระบบ ที่พัฒนาขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคเครือข่ายในระบบบริการปฐมภูมิ รวมถึงการจัดการ ด้านสุขภาพของประชาชนโดยใช้หลักการสาธารณสุขมูลฐานสี่ด้าน คือ

๑. การมีส่วนร่วมของชุมชน
๒. การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
๓. การปรับปรุงพื้นฐานของรัฐเพื่อรองรับการบริการสาธารณสุขมูลฐาน
๔. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสาธารณสุข

ปัจจุบันอาสาสมัครสาธารณสุขมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบัน ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑,๐๙๐,๑๖๓ ราย ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และเป็นกำลังสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดต่อ อาสาสมัครสาธารณสุขถือเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกฎหมายที่เป็นการส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพและสาธารณสุข แก่อาสาสมัครในการปฏิบัติงาน รวมถึงการส่งเสริมทางด้านสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ (๒) ร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่เสียสละ ทุ่มเทแรงกาย แรงใจในการดูแลสุขภาพของประชาชนในชุมชน จึงขอให้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยด่วน

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ปัจจุบันอาสาสมัครสาธารณสุขมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบัน ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑,๐๙๐,๑๖๓ ราย ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และเป็นกำลังสำคัญในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดต่อ อาสาสมัครสาธารณสุขถือเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกฎหมายที่เป็นการส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพและสาธารณสุข แก่อาสาสมัครในการปฏิบัติงาน รวมถึงการส่งเสริมทางด้านสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขด้วย

๓.๒ คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกลางได้พิจารณาผลการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... และพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมฯ มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... และมอบหมาย ให้ฝ่ายเลขานุการฯ และกองกฎหมาย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ดำเนินการเสนอกฎหมายตามขั้นตอนต่อไป

๓.๓ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้มีการขอจัดตั้งกองทุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... ขึ้น เพื่อเป็น การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ช่วยเหลือเยียวยา และดูแลอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบ ด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่เกิดจากการปฏิบัติงาน คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ มีความเห็นว่า การจัดตั้งกองทุนอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเสนอไม่เข้าข่ายเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติ การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ และมาตรา ๑๕ ประกอบประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอจัดตั้งทุนหมุนเวียน ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๒) อย่างไรก็ตี เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ช่วยเหลือเยียวยา และดูแล อสม. ที่ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพ ร่างกาย และจิตใจที่เกิดจากการปฏิบัติงาน จึงไม่ขัดข้องการให้มีกองทุนขึ้นในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยมีข้อเสนอแนะควรดำเนินการจัดตั้งกองทุนในลักษณะการขอเมืองรายรับเก็บไว้ใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลัง ทั้งนี้ การดำเนินการต้องไม่เป็นภาระต่องบประมาณแผ่นดิน

๓.๔ กระทรวงการคลัง เห็นชอบการไม่นำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เพื่อกีดเงินไว้ใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้การบริหาร กิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพภัยในชนชั้นเป็นไปอย่าง มีระบบและมีประสิทธิภาพตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... มาตรา ๔๕ เพื่อให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

(ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... ประกอบด้วย ๓ หมวด และบทเฉพาะกาล โดยมีจำนวนทั้งสิ้น ๕๓ มาตรา ดังนี้

๔.๑.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

๔.๑.๒ หมวด ๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๑) ส่วนที่ ๑ การคัดเลือกและการขึ้นทะเบียน

(๒) ส่วนที่ ๒ การพั้นสภาพ

(๓) ส่วนที่ ๓ บทบาท หน้าที่และมาตรฐานทางจริยธรรม

(๔) ส่วนที่ ๔ การพัฒนาสมรรถนะ

๔.๑.๓ หมวด ๓ สิทธิประโยชน์และการสนับสนุนกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

๔.๑.๔ บทเฉพาะกาล

๔.๒ อาสาสมัคร...

๔.๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) (มาตรา ๔)

๔.๒.๑ กำหนดนิยาม “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน” เป็น ๓ ประเภท ได้แก่

(๑) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน : อสม.

(๒) อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร : อสส. กทม. และ

(๓) อาสาสมัครสาธารณสุขอื่น

๔.๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ อสม. ได้แก่ (มาตรา ๒๕)

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีอายุไม่น้อยกว่า ๑๙ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์

(๒) ผ่านการฝึกอบรมมาตรฐาน อสม. และผ่านการประเมินความรู้

ความสามารถที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๓) มีเชื้ออุย្ឰในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่เป็นการประจำในหมู่บ้าน

หรือชุมชนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

(๔) มีความรู้ ความสามารถ อ่านออกเขียนได้

(๕) สมัครใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานสาธารณสุข

(๖) มีเวลาให้กับการทำงานในบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนวิกฤต จิตพิ่นเพื่อนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถ
หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เคยพันสภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพราเหตุ
ผ้าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมของ อสม.

(๓) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภา
ท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้บริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

๔.๒.๓ กำหนดบทบาทหน้าที่ และจริยธรรมของ อสม. ได้แก่ (มาตรา ๓๑
และมาตรา ๓๒)

บทบาทหน้าที่

(๑) ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และให้ความรู้ทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน

(๒) ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
หรือบทบัญญัติของกฎหมายอื่น ๆ หรือตามที่คณะกรรมการระดับประเทศกำหนด

(๓) จัดกิจกรรมเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขที่สอดคล้องกับ
สภาวะสุขภาพของท้องถิ่น

(๔) เป็นแกนนำในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพและพัฒนา
คุณภาพชีวิตของชุมชน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และอาจประสานแผนการสนับสนุนจากองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและแหล่งอื่น ๆ

(๕) ให้ความรู้ด้านการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการ
สาธารณสุขของประชาชน และการมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นของชุมชนเกี่ยวกับนโยบายสาธารณสุข
ด้านสุขภาพ

(๖) ศึกษา พัฒนาตนเอง และเข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๗) ดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๘) ประสานการดำเนินงานสาธารณสุขในชุมชนและปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงองค์กรพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ในท้องถิ่น

(๙) ดำรงตนและปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๓๒

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
จริยธรรม

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทน เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต

(๒) ต้องไม่ใช้ตำแหน่งหรือหน้าที่เรียกร้องหรือแสวงหาประโยชน์โดยทุจริต

(๓) ต้องยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการดำเนินงาน
และรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

(๔) ต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๕) มีความเป็นกลางทางการเมือง

๔.๒.๔ การพั้นสภาพการเป็น օสม. ได้แก่ (มาตรา ๒๘)

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

(๔) ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านประเมินสมรรถนะตามมาตรา ๓๔ (แต่ไม่ตัดสิทธิอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่สื้นสุดสภาพตามข้อนี้ ในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอื่นตามมาตรา ๔ (๓))

(๕) คณะกรรมการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งให้พ้นสภาพตามมาตรา ๓๐

(๖) ได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๔.๒.๕ สิทธิประโยชน์ของ օsm. ได้แก่

(๑) การพัฒนาสมรรถนะ օsm. เช่น การจัดการฝึกอบรมเพื่อพั้นฟูความรู้ ความสามารถ และการเพิ่มความชำนาญในการปฏิบัติงานของ օsm. (มาตรา ๓๓)

(๒) มีสิทธิแต่งเครื่องแบบประจำตัว เครื่องหมาย หรือตราสัญลักษณ์ของ օsm.
(มาตรา ๓๕)

(๓) ได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล เช่น ค่าห้องและค่าอาหาร พิเศษ รวมถึงคู่สมรสและบุตรของ օsm. (มาตรา ๓๖)

(๔) การเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ โดยเบิกได้เทียบเท่า
ข้าราชการระดับปฏิบัติการ (มาตรา ๓๗)

(๕) เงินค่าป่วยการ (มาตรา ๓๘)

(๖) การประกาศเกียรติคุณ และได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (มาตรา ๓๙)

(๗) ได้รับการศึกษาและอบรมในสถาบันการศึกษา (มาตรา ๔๐)

(๘) กำหนดให้...

(๔) กำหนดให้มีการรวมกลุ่มในลักษณะชุมชน สมาคม หรือมูลนิธิ เช่น สมาคมอาชีวศึกษาฯ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือสิทธิของ อสม. (มาตรา ๔๑)

(๕) ได้รับสิทธิประโยชน์จากการทุนต่าง ๆ หรือสิทธิประโยชน์ที่ได้รับตามกฎหมายอื่น เช่น มีบัตรประจำตัวแบบ Smart Card โดยสามารถใช้เป็นส่วนลดหรือสิทธิประโยชน์อื่นได้ อาทิ ส่วนลดจากร้านกาแฟพันธุ์ไทย เป็นต้น (มาตรา ๔๒)

๔.๒.๖. การสนับสนุนกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ให้กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานกลาง ในการสนับสนุนกิจการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ขวัญกำลังใจ ช่วยเหลือเยียวยา และสวัสดิการแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (มาตรา ๔๓)

๔.๓ คณะกรรมการ และนายทะเบียน

๔.๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุน อสม. ๔ คณะ และคณะกรรมการ อสม. อื่น ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับประเทศ (มาตรา ๖) โดยมีปลัดกระทรวง สาธารณสุขเป็นประธาน และมีองค์ประกอบ จำนวน ๒๘ คน

(๒) คณะกรรมการระดับเขตสุขภาพ (มาตรา ๑๕) โดยมีผู้ตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานและมีองค์ประกอบ จำนวน ๒๒ คน

(๓) คณะกรรมการระดับจังหวัด (มาตรา ๑๖) โดยมีนายแพทย์สาธารณสุข จังหวัดเป็นประธาน และมีองค์ประกอบ จำนวน ๒๕ คน

(๔) คณะกรรมการ อสม. กรุงเทพมหานคร (มาตรา ๑๙) โดยมีปลัด กรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ และมีองค์ประกอบ จำนวน ๒๓ คน

(๕) คณะกรรมการ อสม. อื่น (มาตรา ๒๐)

๔.๓.๒ กำหนดให้มีนายทะเบียน คือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กทม. โดยมีหน้าที่ขึ้นทะเบียน และดูแลระบบทะเบียนของ อสม. (มาตรา ๕)

๔.๔ บทเฉพาะกาล

๔.๔.๑ กำหนดให้ อสม. ตามระเบียบเดิม ให้ถือว่าเป็น อสม. ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อพ้น ๑ ปี ตั้งแต่นั้น ให้อสม. เดิม แจ้งต่อนายทะเบียนภายใน ๑ ปี เพื่อออกบัตรประจำตัวต่อไป

๔.๔.๒ มิให้นำบัตรบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติ อสม. ตามมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับ อสม. เดิม (มาตรา ๕๗)

๔.๔.๓ มิให้นำหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะมาใช้บังคับกับ อสม. เดิม จนกว่า กฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับหลักเกณฑ์นั้น ๆ จะมีผลใช้บังคับ (มาตรา ๔๘)

ทั้งนี้ (ร่าง) พระราชบัญญัติอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. .... ได้ดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เรียบร้อยแล้ว ดังนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผ่านช่องทาง ได้แก่ (๑) ช่องทาง Google Form (๒) ระบบกลางทางกฎหมาย และ (๓) จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อจัดเก็บข้อมูล ๕ ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวนทั้งสิ้น ๓๔๖,๔๓๘ ราย โดยเห็นด้วย จำนวน ๓๐๙,๐๗๙ ราย ไม่เห็นด้วย จำนวน ๓๙,๓๓๓ ราย และคำตوبอ่น ๆ เช่น เห็นด้วยเป็นบางข้อ จำนวน ๑,๕๓๓ ราย

(๒) วิเคราะห์ผลกรอบที่อาจเกิดขึ้นจากการกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้ง เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณา ในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

(๓) นำผลการรับฟังความคิดเห็นไปประกอบการวิเคราะห์ผลกรอบและการจัดทำ ร่างกฎหมาย

(๔) เปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๖ และรายงานการวิเคราะห์ ผลกรอบตามมาตรา ๑๗ ผ่านระบบคลัง

(๕) รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

๕.๑ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชน โดยเป็น การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการอาสาสมัครสาธารณสุข ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของชุมชน ตามหลักการสาธารณสุขมูลฐานและสุขภาพภาคประชาชน เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทักษะ และชีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุข ให้สามารถให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน และจัดการ ปัญหาสุขภาพของชุมชนได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นการสร้างระบบเครือข่ายการประสานงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่อาสาสมัครสาธารณสุข รวมทั้ง พัฒนาและส่งเสริมการรวมกลุ่มของอาสาสมัครสาธารณสุขในลักษณะขององค์กรอาสาสมัครสาธารณสุข เป็นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา กิจการอาสาสมัครสาธารณสุขและองค์กรอาสาสมัครสาธารณสุข ในฐานะที่เป็นองค์กรภาคประชาชนที่มีศักยภาพ มีศักดิ์ศรี มีความเป็นอิสระโดยมีหน่วยงานของรัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วม และเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพตามแนวโน้มภายในประเทศแห่งรัฐ และนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี

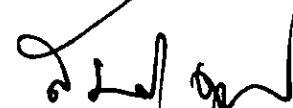
๕.๒ กฎหมายนี้ไม่ได้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลใด แต่กำหนดให้บุคคลที่จะทำ หน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต้องได้รับการฝึกอบรมและประเมินความรู้ความสามารถ ก่อนการเข้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อทำหน้าที่เป็นแกนนำด้านสุขภาพ ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง ตามหลักการสาธารณสุข มูลฐานและสุขภาพภาคประชาชน

๕.๓ กฎหมายนี้มีการกำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อมิให้นำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเดิม และมิให้ใช้ บังคับบทบัญญัติตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ของพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในทางที่จะเป็นผลร้ายแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จนกว่าหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรัดกกล่าวจะมีผลใช้บังคับ

๖. **ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี**
๗. **ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี**
๘. **ข้อกฎหมายและติดตามรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง**
ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๕
๙. **ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง**
กระทรวงสาธารณสุขขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) พระราชบัญญัติ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่ได้เสนอต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุธิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
โทร. ๐ ๒๑๙๓ ๗๐๕๐ ต่อ ๑๘๘๒๑
โทรสาร ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๕๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ patthana.lawo๕@gmail.com

สิ่งที่ส่งมาด้วย